

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Danuta Jezierska
Sędziowie:	SA Dariusz Rystał SA Agnieszka Sołtyka (spr.)
Protokolant:	sekr.sądowy Magdalena Gołtsche

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2013 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

przeciwko E. K. i T. O. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie

z dnia 21 grudnia 2012 r., sygn. akt VI GC 2/12

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym o tyle tylko, że zasądzoną kwotę 231.736 złotych obniża do kwoty 231.735,57 (dwieście trzydzieści jeden tysięcy siedemset trzydzieści pięć złotych i pięćdziesiąt siedem groszy);

2. oddala apelację w pozostałej części;

3. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

D. Rystał D. Jezierska A. Sołtyka

UZASADNIENIE

Powódka (...) spółka z o.o. z siedzibą w C. domagała się zasądzenia na jej rzecz od pozwanych T. O. i E. K. solidarnie kwoty 231.735, 57 zł wraz z odsetkami w wysokości ustawowej od tej kwoty, poczynawszy od daty wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem należnego jej czynszu dzierżawnego z umowy z 19.11.2002 r. zawartej z pozwanymi. W kwocie dochodzonej wg. powódki mieściła się kwota 45.685,57 zł stanowiąca równowartość skapitalizowanych odsetek od kwoty łącznie dochodzonego czynszu dzierżawnego za okres ich wymagalności.

Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania. Zarzucili, że wierzytelność dochodzona przez powódkę nie istnieje, bowiem uległa umorzeniu wskutek dokonanych przez nich kompensat i potrąceń wierzytelności wzajemnie posiadanych względem powódki.

Wyrokiem z dnia 21 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Koszalinie zasądził solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 231.736 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 16.05.2011 r. do dnia zapłaty; zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 11.217 zł tytułem kosztów postępowania, w tym kwotę 7.217 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego oraz zasądził od pozwanych solidarnie kwotę 7.586,80 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony sporu zawarły w dniu 19.03.2002 r. umowę dzierżawy, na podstawie której pozwani przejęli w dzierżawę nieruchomość powódki położoną w K. przy ul. (...). Tekst jednolity umowy datowany jest na 29.03.2006 r.

Zgodnie z treścią § 4.1.4 umowy z 19.03.2002 r. pozwani zobowiązali się do uiszczania na rzecz powódki czynszu dzierżawnego w wysokości 5.000 zł. plus VAT, miesięcznie, z góry, za dany miesiąc, w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury VAT.

Powódka wystawiła i doręczyła pozwanym duplikaty faktur VAT obejmujące zaległości czynszowe – faktury VAT nr – (...) z 29.06.2009 r. na kwotę 6.100 zł obejmująca czynsz za okres od 1.12.2008 r. do 31.12.2008 r. z terminem płatności 15.01.2009 r.; (...) z 30.11.2008 r. na kwotę 30.500 zł –czynsz za okres od 1.07.2008 r. do 30.11.2008 r. płatny do 15.12.2008 r.; - (...) z 31.07.2008 r. na kwotę 36.600 zł obejmująca czynsz za okres od 1.01.2008 r. do 30.06.2008 r.; (...) z 31.07.2009 r. na kwotę 30.500 zł obejmująca czynsz dzierżawny za okres od sierpnia do grudnia 2009 r., z terminem płatności 15.08.2009 r.; (...) z 27.05.2009 r. na kwotę 18.300 zł – czynsz za okres od maja do lipca 2009 r. z terminem płatności 11.06.2009 r.; (...) z 22.04.2009 r. na kwotę 6.100 zł. – czynsz za kwiecień 2009 r. z terminem płatności 6.05.2009 r.; (...) z 31.01.2009 r. na kwotę 18.300 zł – czynsz za okres od stycznia do marca 2009 r. płatny do 15.02.2009 r.; (...) z 31.05.2010 r. na kwotę 12.200 zł – czynsz dzierżawny za kwiecień i maj 2010 r. z terminem płatności 14.06.2010 r.; (...) z 10.03.2010 r. na kwotę 6.100 zł – czynsz za marzec 2010 r. z terminem płatności 24.03.2010 r.; -(...) z 10.02.2010 r. na kwotę 6.100 zł, czynsz za luty 2010 r. z terminem płatności 24.02.2010 r.; -(...) z 8.01.2010 r. na kwotę 6.100 zł, czynsz za styczeń 2010 r. z terminem płatności 22.01.2010 r.

Wskazany przez powódkę w treści faktur VAT (a także w duplikacie faktury VAT nr (...) z 30.06.2010 r.) numer identyfikacji podatkowej NIP nie jest tożsamy z numerem NIP powódki wskazanym przez nią w treści § 4.5. umowy dzierżawy z 19.11.2002 r. Powódka nie udowodniła, że doręczyła pozwanym fakturę VAT nr (...) z 30.06.2010r. obejmującą należność czynszową za czerwiec i lipiec 2010 r. w łącznej kwocie 9.150 zł.

Pozwani nie rozliczyli się z powódką z czynszu dzierżawnego za okres od 1.01.2008 r. do 15.07.2010 r.

Pismem datowanym na 10.08.2010 r. pozwany E. O. poinformował powódkę, że kwoty należne spółce cywilnej PHU (...) wynikające z faktu posiadania przez (...) sp. z o.o. ich środków pieniężnych – od 2006 r. zostały zaliczone w poczet czynszu dzierżawnego w podany w treści tego pisma sposób. Pismo to powódka otrzymała.

Pismem datowanym na 24.03.2011 r. powódka wezwała pozwanych do zapłaty zaległego czynszu za miesiące wynikające z doręczonych pozwanym duplikatów faktur VAT.

Pismem z 12.04.2011 r. pozwani w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty zakwestionowali istniejące wg. powódki zadłużenie twierdząc, że dług nie istnieje, bowiem na bieżąco dokonywali kompensat należnych jej wierzytelności obejmujących czynsz dzierżawny z posiadanymi przez nich w stosunku do powódki wierzytelnościami wzajemnymi.

W piśmie z 29.12. 2011 r. skierowanym do powódki w toku niniejszego sporu pozwani ponownie odmówili uiszczenia zaległych należności, powołując się na dokonane kompensaty wzajemnych, posiadanych w stosunku do powódki należności.

Po dokonaniu takich ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że twierdzenie pozwu, iż strony łączyła w okresie objętym żądaniem pozwu umowa dzierżawy z 19.03.2002 r. było niesporne. Uznał, że niesporna była wysokość czynszu uzgodnionego między stronami, obowiązującego w okresie objętym wystawionymi przez powódkę fakturami VAT, a także i wynikający z treści umowy termin płatności czynszu. Podniósł Sąd, że pozwani nie kwestionowali, że wierzytelność obejmująca należności czynszowe z umowy z 19.11.2002 r. za okres dochodzony, co do zasady powódce przysługiwała. Odnośnie wierzytelności objętej fakturą VAT (...) z 30.06.2010 r. pozwani, nie kwestionując wierzytelności nią objętej zarzucili jedynie, że faktura ta nie została im przez powódkę doręczona.

Sąd Okręgowy uznał, iż roszczenie powódki objęte żądaniem pozwu znajduje podstawę prawną w umowie dzierżawy zawartej przez strony w dniu 19.11.2002 r. oraz art. 693 § 1 i nast. k.c.

Wskazał Sąd, że w sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty pozwani zarzucili, że wierzytelność powoda wynikająca z faktur stanowiących podstawę powództwa nie istnieje, bowiem została umorzona na skutek dokonanych przez nich kompensat posiadanych przez nich w stosunku do powódki wzajemnych wierzytelności. Jako dowód na te okoliczności pozwani powołali, między innymi, dowód w postaci dokumentu - potwierdzenie salda wzajemnych obrotów stron na koniec 2008 r. Powołując się na ten dokument pozwani twierdzili, że saldo wzajemnych rozliczeń stron na koniec 2008 r. wynosiło na ich korzyść 81.444,69 zł. Według pozwanych to uzgodnienie salda przesądziło, iż byli oni rozliczeni z powódką z tytułu czynszu za 2008 r.

Za chybiony i spóźniony w świetle art. 479¹⁴ § 2 k.p.c. i jako taki objęty prekluzją dowodową uznał Sąd Okręgowy zarzut, iż numer identyfikacji podatkowej, wynikający z treści doręczonych pozwany przez powódkę faktur VAT nie jest zgodny z podanym przez nią w treści § 4 umowy dzierżawy z 19.11.2002 r. Podkreślił Sąd, że sprawa niniejsza podlegała rozpoznaniu na gruncie przepisów prawa cywilnego, natomiast podłoże zarzutu sformułowanego przez pozwanych mogłoby być rozpatrywane i mieć znaczenie na gruncie funkcjonującego w prawie podatkowym systemu rejestracji zdarzeń gospodarczych, w świetle którego, faktura VAT (bądź jej duplikat) stanowi podstawę do odliczenia podatku naliczonego. Kwestia związana z rozliczeniem przez powódkę podatku VAT miała w ocenie sądu dla sprawy całkowicie drugorzędne znaczenie i pozostawała bez wpływu na cywilnoprawne stosunki zobowiązaniowe wynikające z umów. Istotne w sprawie było to, że źródłem roszczenia powódki było przyjęte przez pozwanych w umowie z 19.11.2002 r. zobowiązanie do uiszczania comiesięcznego czynszu dzierżawnego, istnienia którego to zobowiązania pozwani nie kwestionowali. Podkreślił Sąd, że w świetle łączącej strony umowy dzierżawy z 19.11.2002 r. pozwani zobowiązali się do uiszczania w spornym okresie czasu, czynszu dzierżawnego w wys. 5.000 zł miesięcznie plus VAT- w terminie 14 dni od daty wystawienia faktury, co nie było w sprzeciwie przez nich kwestionowane. Bez wpływu na rozstrzygnięcie pozostał więc także zarzut pozwanych, że powódka nie doręczyła im wystawionej przez siebie faktury VAT nr (...), bowiem roszczenie powódki znajdowało podstawę prawną w umowie dzierżawy z 19.11.2002 r.

Odnosząc się do zarzutów pozwanych związanych z używanymi przez nich zamiennie pojęciami kompensata i potrącenie wskazał Sąd, że pozwani powoływali się na dokonane przez nich kompensaty w pismach kierowanych do powódki: z 10.08.2010 r., z 12.04.2011 r. i z 29.12.2011 r. Przywołując unormowanie art. 498 § 2 k.c., art. 499 k.c. oraz art. 60 i 61 k.c. oraz odnosząc się do złożonego przez pozwanych „potwierdzenia salda” datowanego na 31.12.2008 r. Sąd uznał, że nie może być on uznany za wystarczający dla przyjęcia, że istotnie do uzgodnienia między stronami salda obrotów na koniec 2008 r. doszło. Wbrew bowiem stanowisku pozwanych Sąd uznał, że nie stanowi dowodu wystarczającego dla poparcia tej tezy fakt, iż na dokumencie znajduje się pieczęć firmowa powódki. W ocenie sądu I instancji pozwani nie udowodnili istnienia takich dodatkowych okoliczności, które w kontekście figurującej

na tym dokumencie pieczęci strony powodowej uzasadniałyby obiektywnie przekonanie, że pieczęć ta stanowiła potwierdzenia woli powódki, iż saldo aprobuje. W rezultacie powyższego, twierdzenie pozwanych wywiedzione w oparciu o tę pieczęć, iż to powódka wystąpiła o potwierdzenie salda i że to powódka wskazaną w tym dokumencie kwotę przedstawiła do uzgodnienia na koniec 2008 r. nie zostało w ocenie Sądu przez pozwanych udowodnione.

Podniósł także Sąd, że przedstawiony przez pozwanych wyciąg z konta obrotów z powódką - (...) za rok 2008 nie mógł stanowić nie tylko podstawy do uznania, że istotnie stan obrotów na koniec 2008 r. był taki, jak z dokumentu tego wynika, bowiem dla dokonania takiej oceny niezbędne byłyby dokumenty źródłowe, których w sprawie brak, ale także nie stanowił dowodu na okoliczność, że do uzgodnienia salda na koniec 2008 r. między stronami istotnie doszło i strony złożyły zgodnej treści oświadczenia wiedzy (co do stanu rozliczeń) i woli (co do potwierdzenia stanu rozliczeń). Podkreślił w tym miejscu Sąd, że zeznania świadków- osób pełniących funkcję księgowych stron sporu, które dokonywały zamknięcia roku 2008 były sobą sprzeczne w kwestii, czy doszło do potwierdzenia salda wzajemnych rozliczeń stron za 2008 r. To w ocenie sądu przełożyło się na ujemny skutek procesowy dla pozwanych związany z zasadą rozkładu ciężaru dowodów.

W konsekwencji za bezzasadny uznał sąd meriti zarzut pozwanych oparty na powołanym przez nich dowodzie w postaci uzgodnienia salda na koniec 2008 r., iż byli oni całkowicie rozliczeni z powódką z należności czynszowych za 2008 r. Konsekwentnie więc w omawianej sytuacji faktycznej brak było też podstaw do uznania zasadności twierdzenia pozwanych, że z początkiem 2009 r. w wyniku dokonanego uzgodnienia salda na koniec 2008 r. posiadali wzajemną względem powódki, nadającą się do potrącenia wierzytelność w kwocie 81.444,69 zł. Niezależnie od tego Sąd podkreślił też, że wobec niewykazania posiadania po stronie pozwanych na koniec 2008 r. wierzytelności wzajemnej w stosunku do powódki o wartości 81.444,69 zł i nie udowodnili oni także, aby jak twierdzili – potrącili wierzytelności powódki objęte fakturami VAT nr (...) z tą wskazaną przez nich wierzytelnością własną o wartości 81.444,69 zł. Dowodu na tę okoliczność nie stanowił powołany przez pozwanych dowód w postaci wypowiedzenie umowy dzierżawy przez powódkę, datowany na 28.06.2010 r. Sąd I instancji uznał, po analizie materiału dowodowego zebranego w sprawie, że wskazany przez pozwanych zapis wynikał z faktu, iż w świetle umowy dzierżawy powódka była uprawniona do jej wypowiedzenia w przypadku zwłoki pozwanych z płaceniem czynszu dzierżawnego za okres 6 miesięcy. Według Sądu nie było uzasadnienia dla wywodzenia z treści oświadczenia woli zawartego w wypowiedzeniu umowy dalej idących wniosków, gdyż stanowi to oczywistą nadinterpretację.

Odnosząc się do podnoszonego przez pozwanych dokonanego potrącenia wierzytelności posiadanych względem nich przez powódkę z tytułu czynszu dzierżawnego za okres styczeń – lipiec 2010 r. w treści pisma datowanego na 10.08.2010 r. Sąd wskazał, iż pismo to nie stanowi dowodu na to, że pozwani posiadali w dacie składania oświadczenia wzajemną względem powódki wierzytelność, o jakiej tam mowa w tym piśmie. Brak było bowiem danych dotyczących jej wartości, źródła pochodzenia itd., co wykluczało jej identyfikację, a co za tym idzie skuteczne prawnie potrącenie.

Niezależnie od powyższego wskazał Sąd, iż w treści uzasadnienia sprzeciwu pozwani twierdzili, że pismem z 10.08.2010 r. dokonali potrącenia wierzytelności wzajemnych, posiadanych względem powódki - wartości 42.226,64 zł z tytułu odsetek, nie podając i nie wykazując przy tym w żaden sposób faktycznego jej posiadania oraz wierzytelność o wartości 3.544,64 zł nazwaną w treści uzasadnienia sprzeciwu „pozostałą wierzytelnością główną”, której istnienia także nie udowodnili. Odnosząc się zaś do pisma z 29.12.2011 r. wskazał Sąd, że gdyby przyjąć, że pismo to złożone w toku sporu stanowi oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności, to ze względu na treść art. 479¹⁴ § 4 k.p.c. zarzut potrącenia może być podniesiony tylko w przypadku jego udowodnienia w całości dokumentami, czemu nie sprostali. Niezależnie od powyższego uznał Sąd, że pismo to nie zawiera oświadczenia o potrąceniu, a tylko w takiej sytuacji kwestia potrącenia w ogóle mogłaby być podnoszona.

Z powyższych względów, wobec nie udowodnienia przez pozwanych twierdzeń i zarzutów zawartych w sprzeciwie od wydanego w sprawie nakazu zapłaty, Sąd uznał roszczenie powódki jako w całości uzasadnione na podstawie § 4 umowy dzierżawy z 19.11.2002 r. ze zm. oraz na podstawie art. 482 § 1 k.c., - wobec braku zarzutów w odniesieniu

do kwoty żądanej w pozwie tytułem skapitalizowanych odsetek z tytułu opóźnienia w płatnościach czynszu za poszczególne miesiące spornego okresu czasu, orzeczono jak w sentencji.

Odsetki za opóźnienie od kwoty dochodzonego roszczenia zasądzono zgodnie z żądaniem pozwu – od daty wniesienia pozwu, na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu, na podstawie art. 98 k.p.c. oraz na podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radcowskie (Dz. U. 02.163.1348).

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodzili się pozwani, którzy zaskarżyli wyrok Sądu Okręgowego w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili:

1) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 k.p.c., poprzez wybiórczą i jednostronną ocenę materiału dowodowego, bez wszechstronnego jego rozważenia, przejawiającą się w całkowitym daniu wiary twierdzeniom powódki co do tego, że wierzytelność powódki z tytułu czynszu dzierżawnego w dacie wnoszenia pozwu istniała (nie uległa umorzeniu), nie popartą żadnymi dowodowymi, przy jednoczesnym odmówieniu wiary dowodom przedstawionym przez pozwanych;

2) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, polegające na błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, iż dokument prywatny w postaci „Potwierdzenia salda na dzień 31.12.2008 r.” nie stanowi wystarczającego dowodu na to, że w tejże dacie saldo wzajemnych rozliczeń stron wynosiło 81.444, 69 zł na korzyść pozwanych; i w efekcie błędne przyjęcie przez Sąd, iż pozwani nie udowodnili, że na dzień 31.12.2008 r. nie posiadali wobec powódki zadłużenia z tytułu czynszu dzierżawnego za 2008 r.; nie udowodnili, że posiadali nadające się do skompensowania (potrącenia) wzajemne wierzytelności względem powódki w kwocie 84.444, 69 zł, z której to kwoty pozwani w dokonali kompensat czynszu dzierżawnego za 2009 r.

3) naruszenie przepisów postępowania art. 231 k.p.c. poprzez uznanie, że powódce w dacie wytoczenia powództwa przysługiwała wierzytelność z tytułu czynszu dzierżawnego za okres objęty pozwem, podczas gdy okoliczności sprawy winny prowadzić do innych ustaleń (m.in. powódka wezwała pozwanych do zapłaty należności czynszowych po raz pierwszy w dniu 24.03.2011 r., wykazując się bezczynnością w tym zakresie przez ponad 3 lata; powódka nie wystawiała faktur VAT z tytułu czynszu dzierżawnego comiesięcznie, jak przewidywała umowa dzierżawy, lecz dwie - trzy faktury rocznie; strony we wzajemnych rozliczeniach stosowały kompensaty);

4) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 k.p.c., poprzez pominięcie treści zeznań świadka M. J., iż to powódka wystosowała do pozwanych pismo z dnia 31.12.2008 r. w sprawie uzgodnienia salda na dzień 31.12.2008 r., z którego wynika, iż saldo wzajemnych rozliczeń stron na dzień 31.12.2008 r. wynosiło 81.444,69 zł na korzyść pozwanych;

5) naruszenie art. 65 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczenia woli strony powodowej, zawartego w piśmie datowanym 28.06.2010 r. w sprawie wypowiedzenia umowy dzierżawy, którego treść potwierdza, iż pozwani w tejże dacie (28.06.2010 r.) nie mieli zaległości z tytułu czynszu dzierżawnego za okres przed styczniem 2010 r.;

6) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 233 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie za wiarygodne zeznań A. S., iż dokonując wypowiedzenia umowy dzierżawy pismem z dnia 28.06.2010 r. wskazał, że pozwani zalegają z zapłatą czynszu dzierżawnego jedynie za okres począwszy od stycznia 2010 r., mimo iż zaległość z tytułu opłat czynszowych sięgała stycznia 2008 r.; gdyż w świetle umowy dzierżawy powódka była uprawniona do jej wypowiedzenia w przypadku zwłoki pozwanych w zapłaceniu czynszu dzierżawnego za okres 6 miesięcy; podczas gdy właściwa ocena treści pisma strony powodowej z dnia 28.06.2010 r., winna prowadzić do odmiennych wniosków;

7) naruszenie art. 259 pkt 3) k.p.c. poprzez przyznanie zeznaniom A. S., waloru zeznań świadka (str. 9 wers 6 uzasadnienia wyroku), podczas gdy był on przesłuchany jako Prezes zarządu powodowej spółki;

8) naruszenie art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z zeznań świadka B. O., mimo wcześniejszego dopuszczenia przez Sąd dowodu z zeznań tego świadka i wezwania świadka na rozprawę wyznaczoną na dzień 04.06.2012 r., (na termin, której świadek został wezwany prawidłowo lecz nie stawił się) celem przesłuchania ma okoliczności mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie;

9) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 321 §2 k.p.c. poprzez zasądzenie na rzecz powódki kwotę ponad żądanie pozwu (powódka żądała kwoty 231.735,57 zł; Sąd zasądził kwotę 231.736,00 zł);

10) błędne przyjęcie przez Sąd, że pozwani nie kwestionowali żądania co do zasady i wysokości; podczas gdy w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwani wyraźnie podali, iż kwestionują roszczenie powódki w całości, tak co do zasady jak również co do wysokości, a zatem także co do kwoty odsetek;

11) błędnie przyjęcie przez Sąd, że kwota skapitalizowanych odsetek wynosi 45.685, 57 zł, wobec jednoczesnego przyjęcia przez Sąd, że powódka nie udowodniła, aby doręczyła pozwanym fakturę VAT nr (...) (dot. czynszu za miesiące czerwiec 2010 - lipiec 2010 r.), podczas gdy termin płatności czynszu wynosił 14 dni od daty wystawienia faktury, a powódka nie udowodniła, że w/w faktura została wystawiona i doręczona; (co istotne faktura ta nie została wymieniona w przedsądowym wezwaniu do zapłaty ani w zestawieniu w zestawieniu - wyciąg z konta 200-1/20 (...) za 2009 r. sporządzonym przez powódkę);

12) przyjęcie przez Sąd, iż powódce na podstawie umowy dzierżawy należał się czynsz dzierżawny w wysokości powiększonej o podatek VAT, mimo iż powódka nie wykazała, aby podatek taki prawidłowo naliczyła i odprowadziła; nie przedstawiła wbrew zobowiązaniu Sądu oryginałów deklaracji VAT dotyczących faktur stanowiących podstawę powództwa wystawionych przez powódkę (duplikaty faktur załączone do pozwu posiadały m.in. nieprawidłowy NIP, REGON);

13) naruszenie przepisów postępowania tj. art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wyjaśnienie przyczyn, dla których Sąd odmówił wiarygodności i mocy dowodowej zeznaniom świadka M. J. oraz zeznaniom pozwanym, co do tego, że dokument Potwierdzenia salda z dnia 31.12.2008 r. otrzymali od pozwanej; a kwota salda wynosiła 81.444, 69 zł na korzyść pozwanych oraz dlaczego pominął dowód z zeznań świadka B. O., które miały kluczowe znaczenie dla ustalenia tego, że pozwani nie zalegali z należnościami na rzecz powódki;

14) niezależnie od powyższego, pozwani podnieśli zarzut przedawnienia dochodzonych pozwem wierzytelności z tytułu czynszu dzierżawnego, za okres sprzed 3 lat od wytoczenia powództwa (tj. za okres sprzed maja 2011 r.).

Wskazując na tak sformułowane zarzuty apelujący wnieśli o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanych solidarnych całości kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy w całości sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach postępowania, z uwzględnieniem kosztów za instancję odwoławczą.

W uzasadnieniu apelacji pozwani zarzucili, że Sąd I instancji nie dokonał wszechstronnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, czego wyrazem było zasądzenie ponad żądanie pozwu, co stanowi naruszenie przepisów postępowania tj. art. 321 §2 k.p.c. Podnieśli, że orzekając w sprawie Sąd I instancji dokonał wybiórczej i jednostronnej oceny materiału dowodowego oraz przekroczył granice swobodnej oceny dowodów, przejawiające się w całkowitym daniu wiary twierdzeniom powódki nie popartym żadnymi dowodowymi, przy jednoczesnym odmówieniu wiary dowodom przedstawionym przez pozwanych bez należytego uzasadnienia. Podkreślili, że odmawiając wiarygodności dokumentowi „Potwierdzenie salda na dzień 31.12.008 r.” Sąd I instancji bezpodstawnie przyjął, iż pozwani winni udowodnić istnienie „dodatkowych okoliczności”, które uzasadniałyby obiektywne przekonanie, że pieczęć powódki na dokumencie „Potwierdzenie salda na dzień 31.12.008 r.” została złożona przez powódkę oraz

która ze stron wpisu salda dokonała i kiedy została na tym dokumencie przystawiona pieczęć firmowa powódki, przed wpisaniem tam kwoty salda czy po jej wpisaniu. Podnieśli, że powódka nie zakwestionowała treści dokumentu prywatnego Potwierdzenie salda z dnia 31.12.2008 r., w efekcie nie zanegowała, że saldo wzajemnych należności na dzień 31.12.2008 r. wynosiło 81.444, 69 zł na korzyść pozwanych ani tego, że na koniec 2008 r. nie posiadała zadłużenia na rzecz pozwanych. Podnieśli, że powódka nie kwestionowała tego, iż pieczęć złożona na dokumencie Potwierdzenie salda 31.12.2008 r. jest pieczęcią firmową powódki, że została złożona na nim przez powódkę. Zarczucili także, że dokument Potwierdzenie salda z dnia 31.12.2008 r., spełnia wymogi ustawy o rachunkowości (tj. art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości Dz.U. z 2009 r nr 152, poz. 1223 ze zmianami).

Powódka wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanych kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja zasługuje na uwzględnienie jedynie w tej części, w której zarzuca naruszenie przepisów postępowania tj. art. 321 §1 k.p.c. (w apelacji wskazano zapewne omyłkowo art. 321 §2 k.p.c.) poprzez zasądzenie na rzecz powódki kwotę ponad żądanie pozwu. Rację mają bowiem apelujący wskazując, że powódka żądała kwoty 231.735,57 zł, a Sąd I instancji zasądził kwotę 231.736 zł. Zasadność tego zarzutu skutkowałą zmianą punktu pierwszego zaskarżonego wyroku i zasądzeniem w miejsce kwoty 231.736 zł, żądanej przez powódkę w pozwie kwoty 231.735,57 zł, o czym na podstawie art.386 §1 k.p.c. orzeczono w punkcie I wyroku.

W pozostałym zakresie apelacja okazała się bezzasadna, gdyż zarzuty w niej podniesione nie zasługiwały na uwzględnienie.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż niniejsza sprawa zainicjowana została wniesieniem pozwu w dniu 16 maja 2011r. W sprawie tej w dniu 12 grudnia 2011r Sąd Okręgowy w Koszalinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym. Nakaz ten doręczono pozwanym z pouczeniem o obowiązkach wnoszącego sprzeciw w postępowaniu w sprawach gospodarczych (k.270 i 270v, 271 i 272). W tej dacie obowiązywały bowiem przepisy kodeksu postępowania cywilnego regulujące postępowanie w sprawach gospodarczych. To należy zaakcentować zwłaszcza wobec podniesienia dopiero w apelacji zarzutu przedawnienia dochodzonych pozewm wierzytelności z tytułu czynszu dzierżawnego za okres sprzed 3 lat od wytoczenia powództwa (tj. za okres sprzed maja 2011 r.). Zarzut ten jest spóźniony, albowiem nie został podniesiony w sprzeciwie od nakazu zapłaty, choć art. 479¹⁴ § 2 k.p.c. i art. 503 k.p.c. ustanawiały prekluzję procesową, która ograniczała możliwość podnoszenia w późniejszym terminie zarzutu przedawnienia. W tym zakresie sąd odwoławczy podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w wyroku z dnia 30 września 2010r w sprawie I CSK 542/09.

W dalszej kolejności odnieść się należało do tej części argumentacji pozwanych, która wskazywała na uchybienia o charakterze formalnym, w tym w szczególności dokonania oceny dowodów z przekroczeniem dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. Zagadnienie to związane jest bowiem z poczynionymi przez Sąd Okręgowy ustaleniami faktycznymi, determinującymi materialnoprawną ocenę zasadności roszczenia, dokonywaną po uprzedniej subsumpcji odpowiednich przepisów prawa do stanu faktycznego stanowiącego przedmiotową podstawę rozstrzygnięcia.

Dlatego też tytułem przypomnienia wskazać trzeba, iż Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przepis art. 233 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu treści art. 328 § 2 k.p.c., nakłada na sąd orzekający obowiązek: po pierwsze - wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, po drugie - uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, po trzecie - skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności, po czwarte - wskazania jednoznacznego kryterium oraz argumentacji pozwalającej - wyższej instancji i skarżącemu - na weryfikację dokonanej oceny w przedmiocie uznania dowodu za wiarygodny bądź też jego zdyskwalifikowanie, po piąte - przytoczenia w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia dowodów, na których sąd się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił

wiarygodności. Jak trafnie przyjmuje się przy tym w orzecznictwie sądowym, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.09.2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy min. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753, 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, LEX nr 52347, 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136).

Odnosząc przedstawione wyżej poglądy prawne do realiów niniejszej sprawy, zarzut skarżących naruszenia przez Sąd I instancji dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. uznać należało za sformułowany w sposób uniemożliwiający w istocie jego kontrolę instancyjną. Pozwani podnosząc wadliwość przyjęcia przez Sąd Okręgowy, iż powodowej spółce należąca jest należność dochodzona pozwem, gdyż nie doszło do jej umorzenia przez potrącenie, nie wskazali bowiem, w czym przejawiało się naruszenie przez ten Sąd zasad oceny dowodów przewidzianych w cytowanym przepisie. W istocie przedstawili wyłącznie własną wersję istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy faktów, wyprowadzonych z wrywkowej, fragmentarycznej oceny przeprowadzonych dowodów, opartej głównie na przedstawionym przez nich dokumencie „potwierdzeniu salda na dzień 31.12.2008r.”. Pominięcie w przedstawionej przez skarżących analizie tych dowodów, które przemawiały na jej niekorzyść, odbiera jej walor wszechstronności, czego wymaga dyspozycja art. 233 § 1 k.p.c.

Dlatego też sąd odwoławczy w pełni akceptuje ustalony przez sąd I instancji stan faktyczny i przyjmuje go za własny bez potrzeby jego powtarzania. Podziela także ocenę prawną roszczenia zgłoszonego w sprawie przez powódkę.

Odnosząc się do zarzucanego naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. to wskazuje sąd odwoławczy, że zarzut ten nie może odnieść oczekiwanego przez apelujących skutku, gdyż uzasadnienie zaskarżonego wyroku co do zasady odpowiada dyspozycji tego przepisu i umożliwi sądowi II instancji przesłedzenie toku rozumowania sądu I instancji. Z uzasadnienia tego wynika też, że sąd nie dał wiary świadkowi M. J. oraz zeznaniom pozwanych. Jako, że sąd II instancji jest także sądem merytorycznym do kwestii tej odniesie się także w dalszej części uzasadnienia. Co do faktycznego braku wyjaśnienia pominięcia zeznań świadka B. O. w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, to okoliczność ta dla zasadności apelacji jest bez znaczenia.

Przypomnieć należy, że pozwani wnosząc o oddalenie powództwa zarzucali, że należność dochodzona pozwem nie istnieje, gdyż dokonali potrącenia należności powódki z tytułu czynszu dzierżawnego z należnościami pozwanych przysługującymi im wobec powódki. Powódka w odpowiedzi na sprzeciw zaprzeczyła, aby pozwany przysługiwały jakiegokolwiek należności, które mogli potrącić z należnościami powódki z tytułu czynszu. W związku z takim stanowiskiem w procesie obowiązkiem pozwanych wynikającym z zasady kontradiktoryjności (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. oraz art.479⁽¹⁴⁾ k.p.c.) było wykazanie, że przysługiwały im wobec powódki wymagalne wierzytelności, które przedstawili do potrącenia. Temu obowiązkowi pozwani nie sprostali. Nie udowodnili bowiem przede wszystkim tego, aby po ich stronie istniały wymagalne wierzytelności wobec powódki, nie wskazali ich wysokości, nie podali także źródła tych wierzytelności. Dowodem na istnienie takich wierzytelności nie może być przedstawiony przez pozwanych dokument prywatny „Potwierdzenie salda na dzień 31.12.2008 r." (k. 287) , któremu pozwani nadają tak wielką wagę. Odnosząc się do tego dokumentu wskazać trzeba, że nie został on podpisany przez przedstawiciela powodowej spółki. Zawiera zatem jedynie oświadczenie osoby, która je podpisała tj. pozwanego T. O.. W odpowiedzi powódki na sprzeciw pozwanych od nakazu zapłaty powódka zaprzeczyła, by pozwany przysługiwały jakiegokolwiek wierzytelności wobec powódki (k.310). Z zeznań świadka A. A., prowadzącej księgowość powodowej spółki od 2008r, powołanego

wszak przez pozwanych wynika, że świadek dokumentu tego nigdy nie widziała. Świadek zeznała, że w dokumentach księgowych nie było żadnych kompensat ani wzajemnych potrąceń (k.334). Art. 21 ustawy o rachunkowości stanowi natomiast, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej podpis wystawcy dokumentu. Gdyby więc podzielić wersję pozwanych, że dokument ten otrzymali od powódki, to powinien być on podpisany przez upoważnioną do tego osobę reprezentującą powódkę, a więc księgową czy prezesa powodowej spółki.

Z art. 22 ustawy o rachunkowości wynika, że dowody księgowe powinny być rzetelne, tj. zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują, zawierające co najmniej dane określone w art. 21. Błędy zaś można korygować jedynie poprzez wysłanie kontrahentowi odpowiedniego dokumentu zawierającego sprostowanie.

Przechodząc do podnoszonego przez pozwanych dokonanego potrącenia, wskutek którego wierzytelność powódki miała ulec umorzeniu, to podkreślić należy, że w materiale dowodowym sprawy brak jest konkretnego oświadczenia w przedmiocie potrącenia dokonanego przez pozwanych (art. 498 i 499 k.c.), a w szczególności takiego, z którego wynikałoby jaką konkretną (tj. w jakiej wysokości i z jakiego tytułu) wierzytelność przedstawiają do potrącenia powódce z jej wierzytelnościami z tytułu należności czynszowych. Te zaś wynikały z zawartej umowy i wynosiły kwotę 5000 zł powiększoną o podatek VAT (§ 4 umowy k.14). Strony niniejszego procesu są podmiotami gospodarczymi i płatnikami podatku VAT, dlatego wszelkie wzajemne rozliczenia powinni fakturami VAT dokumentować.

Dowodzenie z pomocą faktur VAT ma w sprawie tej także i to znaczenie, że z dołączonych do pozwu duplikatów faktur VAT (tożsamyh z tymi, które złożyli pozwani: k. 459-469) wynika, że pozwani mieli płacić czynsz dzierżawny we wskazanych w tych fakturach terminach przelewem. Dotyczy to także faktur wystawionych po 31.12.2008r, co podważa tezę pozwanych o istniejącym dodatnim saldzie wzajemnych rozrachunków stron w kwocie 81.444,69 zł plus na korzyść pozwanych. Co więcej, pozwani nie złożyli w sprawie żadnego pisma, które przesłali do powódki zwłaszcza po 31.12.2008r, w którym wskazują, że należności czynszowe powinny być rozliczone przez kompensatę, nie zarzucali także, by zwracali otrzymane w okresie 2008r. - 2010 r. faktury za czynsz dzierżawny, wskazując, że należności te zostały umorzone wskutek dokonanego potrącenia. Nie złożyli w tym zakresie także faktur kompensacyjnych, ani też nie wykazali, by domagali się wystawienia faktur korygujących (art. 22 ustawy o rachunkowości).

Wskazać też trzeba, że to, że faktury, wbrew zapisom umowy nie były wystawiane co miesiąc, lecz rzadziej dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma znaczenia, a nadto, paradoksalnie, jest dla pozwanych korzystne, gdyż terminy zapłaty należności z faktur liczone były na 14 dni od ich wystawienia. Mniejsze są zatem zobowiązania pozwanych z tytułu odsetek za opóźnienie. Podobnie poza zakresem związanym z rozstrzygnięciem tej sprawy jest to, czy w rzeczywistości podatek VAT wskazany w fakturach za należności czynszowe został odprowadzony, gdyż jest to kwestia związana ze skarbowym postępowaniem podatkowym.

Odnosząc się do znajdującego się na k. 295 pisma z dnia 29.12.2011r. podnieść należy, że wobec treści art. 479⁽¹⁴⁾ § 4 k.p.c. do potrącenia w toku postępowania mogą być przedstawione tylko wierzytelności udowodnione dokumentami, a przed zawiśnięciem sporu tylko te, które w rzeczywistości istniały. Skoro powódka zaprzeczyła istnieniu wierzytelności pozwanych powinni oni (art. 6 k.c.) złożyć dokumenty, które potwierdzają zasadność ich twierdzeń. W tym zakresie zwrócić należy uwagę na sprzeczność stanowiska co do źródła wierzytelności pozwanych przedstawionych do potrącenia prezentowanego przez świadka M. J. i samych pozwanych. Z pisma pozwanych z dnia 10.08.2010r (k. 291) wynika, że wierzytelności pozwanych mają swe źródło w „ fakcie posiadania przez (...) sp. z o.o. środków pieniężnych pozwanych od 2006r”, natomiast świadek M. J. (teściowa pozwanych i niewątpliwie zainteresowana korzystnym dla nich rozstrzygnięciem sprawy) zeznała, że powód wystawiał na pozwanych faktury z tytułu czynszu dzierżawnego, a jednocześnie brał od pozwanych towary, za które otrzymywał faktury. Rozliczenie następowało albo przez przelewy, albo przez dokonywanie wzajemnych kompensat. Świadek ten zeznała, że dokonała potwierdzenia salda za rok 2008 z księgową powoda (k.353- 354). W tej części jej zeznania sprzeczne są z zeznaniami świadka A. A. , a zeznań tego świadka w apelacji nie podważono ani nie zakwestionowano. Tym samym za niewiarygodne, również z powodów powiązań rodzinnych, w tym zakresie uznać należy zeznania świadka M. J.. Podkreślić też trzeba, że w sprawie pozwani nie złożyli żadnych faktur za dostarczone powodowi towary, nie złożyli też dowodów na opłacenie faktur za czynsz

dzierżawny przelewami. Nie wykazali też, aby powodowa spółka posiadała jakiegokolwiek środki pieniężne pozwanych od 2006r.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 227 k.p.c. poprzez pominięcie dowodu z zeznań świadka B. O., to uznaje sąd odwoławczy zarzut ten za bezzasadny. Wskazać trzeba, że w dniu 2 kwietnia 2012r sąd I instancji wobec niestawiennictwa świadka B. O. na posiedzeniu określił termin do przeprowadzenia dowodu z przesłuchania tego świadka do 4 maja 2012r (k.333). Pełnomocnik powódki nie wniósł zastrzeżenia trybie art. 162 k.p.c. do tej decyzji sądu. Następnie sąd odroczył rozprawę na dzień 4.06.2012r, do tej decyzji także nie złożono zastrzeżeń w trybie art. 162 k.p.c. W dniu 4.06.12r. świadek B. O. nie stawiała się i sąd pominął dowód z jej przesłuchania. Tę decyzję strona pozwana już zakwestionowała w trybie art. 162 k.p.c., jednakże uszło jej uwadze, że uprzednio sąd określił termin do przesłuchania tego świadka do dnia 4 maja 2012r. Taka decyzja miała swą podstawę w treści art. 242 k.p.c. Dlatego też zarzut naruszenia art. 227 k.p.c. uznać trzeba za bezzasadny, tym bardziej, że w apelacji pozwani nie złożyli wniosków dowodowych o przesłuchanie tego świadka, co- w przypadku uznania, że przed sądem I instancji doszło do uchybień proceduralnych- mogłoby skutkować uzupełnieniem postępowania dowodowego w tym zakresie.

Marginalnie tylko wskazać trzeba, że wnioskowana przez pozwanych świadek A. M. (k.k.368) wiedzy na temat wzajemnych rozliczeń stron nie miała, a świadek A. A. zaprzeczyła faktom podawanym przez pozwanych.

Co do zarzutu naruszenia art. 259 pkt 3 k.p.c. przez przyznanie zeznaniom A. S. waloru zeznań świadka uznaje sąd odwoławczy, że zapis na k.9 wers 6 uzasadnienia jest oczywistą pomyłką, która dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma żadnego znaczenia, tym bardziej, że A. S. przesłuchiwany był w charakterze strony (protokół rozprawy z dnia 10.12.2012r k.422). Do zarzucanego naruszenia art. 259 pkt 3 k.p.c. zatem nie doszło.

Nie naruszył też sąd okręgowy art. 231 k.p.c. To, że powódka wystawiała faktury rzadziej, niż co miesiąc było jej uprawnieniem, jak i to, że wezwała pozwanych do zapłaty pismem z 24.03.2011r. To wszak nie może stanowić podstawy do przyjęcia w drodze domniemań, jak oczekują tego apelujący, że doszło do wcześniejszego umorzenia wierzytelności powódki w drodze potrącenia dokonanego przez pozwanych. Już bowiem z pisma z dnia 28.06.2008r wynikają zaległości pozwanych wobec powódki i zaległości te stanowiły wystarczającą według strony powodowej podstawę do wypowiedzenia umowy dzierżawy. Co zaś do dokonania przez sąd I instancji wykładni tego oświadczenia, to nie stwierdza sąd odwoławczy naruszenia art. 65 k.c. w tym zakresie, ani też art. 233 k.p.c. Uzasadnione wątpliwości wobec zeznań A. S. co do treści wypowiedzenia umowy dzierżawy dokonanego pismem z dnia 28.06.2010r. mogłyby pojawić się bowiem jedynie wtedy, gdyby pozwani, poza „potwierdzeniem salda na dzień 31.12.2008r” , którego nikt za stronę powodową nie podpisał- zatem z tej strony dokument ten nie ma charakteru dokumentu prywatnego - oświadczenia złożonego przez tę stronę (art. 245 k.p.c.), przedstawili jakiegokolwiek dowód z dokumentu, że byli wierzycielami powódki. Tego zaś nie uczynili, o czym napisano we wcześniejszej części uzasadnienia.

Niezasadne są także zarzuty pozwanych, że błędnie przyjął Sąd I instancji, że nie kwestionowali żądania co zasady i wysokości. W tym miejscu wskazać trzeba, że pozwani w sprzeciwie podnosili jedynie, że nie posiadają zadłużenia wobec powódki, gdyż dokonali potrącenia należności powódki z tytułu czynszu dzierżawnego z należnościami pozwanych przysługującymi im wobec powódki. Wprawdzie wskazali, że kwestionują roszczenie powódki, tak co do zasady, jak również co do wysokości (k.274), ale przyznali równocześnie, że strony uzgodniły czynsz dzierżawny w wysokości 5000 zł miesięcznie plus VAT. Ponadto nie odnieśli się w żaden sposób do wyliczenia należności dochodzonej pozwem, a w szczególności nie zakwestionowali wyliczenia należności z tytułu odsetek za zwłokę, to szczegółowe wyliczenie dołączone jest do pozwu k. 28-31a. Te zaś zarzuty powinni zgłosić w sprzeciwie, a nie zrobili tego także w dalszych pismach czy nawet w apelacji. Odnosząc się do zarzutu dotyczącego faktury VAT nt (...) to wskazać trzeba, że termin płatności tej faktury liczony jest wg. umowy na 14 dni od jej wystawienia, a nie doręczenia, stąd zarzut, że sąd błędnie przyjął, że fakturę tę doręczono w terminie wskazanym przez powódkę jest bez znaczenia. Przede wszystkim zaś nie zakwestionowano jurydycznie sposobu wyliczenia kwoty 45.685, 57 zł z tytułu odsetek za opóźnienie.

Z tych wszystkich względów apelacja jako bezzasadna w przeważającej części (poza kwotą 0,43 zł) podlegała oddaleniu, o czym orzeczono na podstawie art. 385 k.p.c. w punkcie II wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu wydano przy zastosowaniu zasady odpowiedzialności za wynik procesu- art. 98 i 99 k.p.c., a ich wysokość wynika z §12 ust 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych .

D. Ryszał D. Jezierska A. Sołtyka